

Література.

1. Оверчук А.В. Основні етапи фінансового планування на підприємствах / А.В. Оверчук // Вісник ЖДТУ. – 2011. - №4. – С. 364-366.

2. Поддєрьогін, А.М. Фінанси підприємств: Підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк, Г.Г. Нам та ін.; Кер. кол.авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 5-те вид., перероб. і доповн. - К.: КНЕУ, 2004. - 546 с.

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*Рудковський О. В., к.е.н., доцент
Національний транспортний університет*

Розглядаючи питання забезпечення корпоративного захисту визначимося з поняттям суб'єкт та об'єкт захисту.

Суб'єктами корпоративної безпеки підприємства є учасники виробничого процесу, структурні підрозділи, відділи, цехи. Служба корпоративної безпеки безпосередньо забезпечує безпеку та захист діяльності підприємства, але надійність захисту забезпечується в комплексній співпраці з усіма підрозділами підприємства. Тому разом із функціональними обов'язками кожного підрозділу повинні бути визначені обов'язки щодо забезпечення корпоративної безпеки кожного з них.

Об'єктами, які потребують захисту та можуть скласти негативний вплив та загрозу діяльності компанії в разі загрози небезпеки: топ-менеджмент (керівництво, провідні спеціалісти), матеріальні ресурси (основні засоби, транспорт, незавершене будівництво, вироблена продукція), фінансові ресурси (грошові кошти, цінні папери та документи, дорогоцінності), інформація (конфіденційна інформація, комерційна таємниця, інтелектуальна власність), гудвіл (репутація самої компанії та її продукції на ринку).

Для забезпечення безпечної діяльності, на підприємствах створюють служби корпоративної безпеки. Результатом діяльності служби є всебічний захист діяльності компанії від наявних чи потенційних загроз, тобто захист матеріальних, фінансових, людських, інформаційних аспектів вказаних в Концепції безпеки підприємства.

Концепція безпеки носить системний характер, враховує всі аспекти, всі сторони діяльності компанії. Сутність Концепції безпеки та її завдання полягають в наступному:

- Необхідність захисту (від зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на поведінку підприємства) виникає в тих випадках коли вплив факторів носить негативний характер.

- Необхідність захисту корпорації та створення умов для подальшого розвитку виникає в випадку загрози реалізації інтересів та прав усіх зацікавлених сторін корпоративних відносин. Вплив загрози означає недоотримання прибутку, неможливість реалізувати поставлену мету, та навіть збитки.

Результативність системи безпеки підприємства проявляється у відсутності матеріальних збитків і моральної шкоди, аспектами ефективного результату є:

- 1) запобігання витоку конфіденційних відомостей;
- 2) збереження та охорона майна й інтелектуальної власності підприємства;
- 3) запобігання протиправним діям з боку персоналу підприємства, його відвідувачів, клієнтів або припинення таких дій
- 4) запобігання надзвичайним ситуаціям.

Характеризуючи систему економічної безпеки вчені не дійшли єдиної думки щодо принципів побудови системи безпеки. Принципи описані вченими Іванютою Т.М., Заїчковським А.О. [4], Донець Л.І., Ващенко Н.В. [3] це комплексність або системність; дія на попередження виникнення загроз; безперервність; законність; плановість; економність; взаємодія; компетентність; поєднання статусів інформації: відкритості та конфіденційності. Берлач А.І. [1], виділяє 2 види принципіальних підходи до побудови системи безпеки: базові (загального характеру): принцип законності і рівності перед законом; захист інтересів суб'єктів безпеки; свобода у забезпеченні безпеки фірми; системності; безперервності; інтеграції з міжнародними системами безпеки; взаємної відповідальності особи; збалансування важливих інтересів особи, суспільства, держави; дотримання прав та свобод фізичних та юридичних осіб. [1] та спеціальні: поєднання статусів інформації: відкритості та конфіденційності; адаптованості; компетенції; взаємодії; економності; плановості; передового матеріально-технічного оснащення; надійності; ефективного контролю [1].

Узагальнюючи думки з приводу побудови системи економічної безпеки зазначимо, що побудова системи економічної безпеки здійснюється за допомогою поступових та системних заходів (принцип послідовності та системності) в рамках чинного законодавства (принцип законності). Причому заходи із забезпечення безпеки вживають перш ніж виникне загроза (принцип випередження виникнення загроз), такі заходи носять постійний (принцип безперервності), плановий (принцип плановості), комплексний (принцип комплексності) характер. Служба безпеки повинна діяти самостійно в межах повноважень (принцип самостійності і відповідальності), кваліфікаційний рівень персоналу (принцип компетентності) передбачає вчасну та ефективну реакцію на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища (принцип гнучкості та мобільності), діяльність служби безпеки не розголошується (принцип конфіденційності), а система безпеки будується з врахуванням взаємозв'язків всіх структурних підрозділів та сторін (принцип координації і взаємодії). Важливо, що витрати на безпеку не повинні перевищувати розмір вигоди (принцип економічної доцільності). В рамках забезпечення економічної безпеки діяльність персоналу визначається поставленою метою (принцип активної участі), а діяльність із забезпечення економічної безпеки відповідно до поставленої мети компанії (принцип цілеспрямованості) [2, 5, 6, 7].

Література.

1. Берлач А.І. Безпека бізнесу: Навч. посіб. – К.: Університет «Україна», 2007. – 280 с.

2. Грунин О.А. Экономическая безопасность организации / О. Грунин, С. Грунин. – Спб.: Питер, 2002. – 160 с. – (Серия «Учебные пособия»)
3. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
4. Іванюта Т.М., Заїчковський А.О. Економічна безпека підприємства – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
5. Зубок М.І. Безпека банків : навч. посіб. / Зубок М.І. – К.: КНТЕУ, 2002. – 305 с.
6. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект / Камлик М.І. – К.: Атіка, 2005. – 431 с.
7. Яременко С.М. Умови організації безпеки бізнесу в Україні : матеріали круглого столу [«Безпека бізнесу в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку»], (Київ, 03 грудня 2009 р.) / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – С. 76–80.]

КРАУДФАНДИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ

Руднєв Е. С., студент

Науковий керівник: Лисенко А. О., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В сучасних умовах глобалізації і розвитку інформаційних технологій виникають нові форми суспільних фінансів, що базуються не на державних гарантіях чи статутному капіталі, а на громадській участі. Так, одним з інноваційних інструментів фінансування проєктів є краудфандинг.

Краудфандинг - це механізм залучення коштів від широких мас з метою реалізації різноманітних проєктів, проведення заходів, підтримки бізнесу і т.п.

Через краудфандинг все більше фінансуються інноваційні проєкти, пов'язані з розвитком інформаційних технологій, так звані стартапи.

На сьогодні виділяють три моделі краудфандингу, по виду винагороди для інвестора:

- без винагороди - пожертва;
- не фінансова винагорода (модель кікстартера);
- краудінвестинг (Crowdfunding) - колективне дольове інвестування.

Краудінвестинг - досить новий для України напрямок, де присутне змішання понять «краудфандинг» і «краудінвестинг». «Crowd» буквально означає «натовп», «скупчення людей», «funding» - «фінансування», «investing» - інвестування, «вкладення». «Crowd» плюс «investing» - одне інвестування в стартап, яке здійснюється великою кількістю людей, у тому числі мікроінвесторами, тобто людьми, які не є професійними інвесторами, але вони готові вкласти свої кошти в один або декілька цікавих для них проєктів в реальний сектор економіки.

Однак, в стартапі можуть брати участь не тільки мікроінвестори. Схеми бувають досить різні, наприклад: мажоритарна - коли 51 % пакету акцій належить засновнику стартапу, 25 % отримує великий приватний інвестор або